Sterk door overleg

SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 13 maart 2006
130306 Advies inwerkingsbeleid

Advies

betreffende het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 4 juni 2003 betreffende het inwerkingsbeleid

Inhoud

Inhoud **2**

1. Situering adviesvraag **3**

2. Krachtlijnen van het advies **3**

3. Advies **4**

3.1. Het sanctioneren zoals voorzien in artikel 6 4

3.2. Oudkomers in inwerkingtrajecten 5

3.3. Te onderhandelen met het VDAB beheer 6

1. Situering adviesvraag

Op 13 februari 2006 ontving de SERV een vraag tot advies betreffende het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 4 juni 2003 betreffende het inwerkingsbeleid. Het voorontwerp van decreet werd op 3 februari 2006 principieel goedgekeurd op de Vlaamse Regering. De SERV wordt gevraagd zo spoedig mogelijk advies te geven.

Op 7 februari 2006 ontving de SERV een adviesaanvraag omtrent het voorontwerp van decreet tot wijzing van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaams inburgeringsbeleid. Onderstaand advies dient dan ook samen gelezen te worden met het geformuleerde advies betreffende het voornemen tot wijzigen van het inburgeringsbeleid.

Het dagelijks bestuur van 8 februari 2006 besliste om, gezien de inhoud, een gezamenlijk advies SERV – commissie Diversiteit te formuleren. Dit advies, dat zowel werd voorbereid in de werkgroep allochtonen van de commissie Diversiteit als door de leden van de werkgroep arbeidsmarktbeleid van de SERV, wordt dus onderschreven door en de SERV en de commissie Diversiteit.

De vraag tot advies betreft een voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 4 juni 2003. De SERV formuleerde op 11 december 2002 een advies inzake het voorontwerp van dit decreet. Een ander relevant SERV-advies in deze is het advies van 8 oktober 2003 betreffende het voorstel van decreet houdende het Handvest van de Werkzoekende.

2. Krachtlijnen van het advies

In artikel 6 van het ontwerp van decreet wordt de sanctionering uitgewerkt. Hierbij wordt vertrokken van het (inmiddels geschrapte) artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003. De SERV en de commissie Diversiteit storen zich aan deze onzorgvuldigheid. De schrapping van dit artikel kwam er onder meer op expliciete vraag van de SERV in het advies betreffende het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 4 juni 2003 en in het advies betreffende het voorstel van decreet houdende het Handvest van de Werkzoekende. De SERV en de commissie Diversiteit wensen hier nogmaals te onderlijnen dat de algemene bepalingen vervat in het Handvest van de Werkzoekende een voldoende basis bevatten met betrekking tot de verwachtingen in verband met medewerking en dit zowel ten opzichte van autochtone als van allochtonen werkzoekende. De SERV en de commissie Diversiteit vragen dan ook artikel 6 te schrappen.

Oudkomers kunnen via het inwerkingstraject een doorverwijzing krijgen naar een gedeelte van het primaire inburgeringstraject. Gezien dit gebeurt binnen het kader van de VDAB, dient het niet volgen van een dergelijk traject, conform het Handvest van de werkzoekende, door de VDAB te worden doorgegeven aan de dienst bevoegd voor de toekenning van de werkloosheidsuitkeringen of leefloon. Op deze manier krijgt het primaire inburgeringstraject voor deze oudkomers een verplichtend karakter. Voor de SERV en de commissie Diversiteit kan het opleggen van een primair inburgeringstraject aan oudkomers enkel in functie van tewerkstelling en in het kader van een traject binnen de VDAB. Het is hierbij de trajectambtenaar van de VDAB die de inhoud van het primaire traject bepaalt. De SERV en de commissie Diversiteit wensen ook aan te geven dat bij de opgenomen definitie van oudkomer het geen sinecure zal zijn deze groep te onderscheiden.

De SERV en de commissie Diversiteit wijzen er tenslotte op dat bijkomende opdrachten voor de VDAB die kaderen in de inburgering van nieuwkomers en oudkomers sowieso voorwerp moeten uitmaken van een addendum aan het beheerscontract 2005-2009, onderhandeld met de beheerders.

3. Advies

3.1. Het sanctioneren zoals voorzien in artikel 6

In artikel 6 van het ontwerp van decreet wordt de sanctionering uitgewerkt. Dit artikel 6 voorziet een aanpassing van artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003. Artikel 22 van het decreet houdende de handvest voor werkzoekende (30 april 2004) hief artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003 op het inwerkingsbeleid echter reeds op. Het is voor de SERV en de commissie Diversiteit dan ook meer dan verwonderlijk dat in artikel 6 van het ontwerp van decreet vertrokken wordt van het (inmiddels geschrapte) artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003. De SERV en de commissie Diversiteit storen zich aan deze onzorgvuldigheid en merken bovendien op dat er voor het ontwerp van decreet geen Reguleringsimpactanalyse is opgesteld.

De schrapping van dit artikel kwam er onder meer op expliciete vraag van de SERV. Reeds in het advies op het ontwerp van decreet betreffende het inwerkingsbeleid (11 december 2002) stelde de SERV: “dat deze decretale bepaling overbodig is gezien hierover reeds duidelijke afspraken werden gemaakt in de samenwerkingsakkoorden tussen de Gewesten/Gemeenschappen en de federale overheid inzake de transmissie van gegevens aan de RVA. De raad vraagt dat deze afspraken consequent worden uitgevoerd, zonder hierbij een onderscheid te maken tussen allochtone en andere werkzoekenden, of tussen

inwerkingstrajecten en andere trajecten. Immers wordt hiermee het verkeerde signaal gegeven dat qua plichten een verschil in behandeling wordt gecreëerd tussen allochtonen en autochtonen."

In het advies inzake het voorontwerp van decreet houdende het Handvest van de Werkzoekende (8 oktober 2003) herhaalde de SERV dit pleidooi: "In zijn advies bij het voorontwerp van decreet merkte de raad reeds op dat moet vermeden worden tot een ongelijke behandeling te komen van allochtonen en autochtonen. Daarom is het wenselijk dat de bepaling in artikel 7 van het inwerkingsdecreet uitgebreid wordt en dan overgenomen in het Handvest. Op deze manier geldt het meteen voor alle niet-werkende werkzoekenden, zonder dat nog langer verkeerdelijk de indruk gewekt wordt dat alleen allochtonen kunnen gesanctioneerd worden bij onvoldoende medewerking. Dit moet daarom gepaard gaan met een schrapping van dit artikel in het inwerkingsdecreet." Dit laatste gebeurde dus.

De SERV en de commissie Diversiteit wensen hier nogmaals te onderlijnen dat de algemene bepalingen vervat in het Handvest van de Werkzoekende, inzonderheid artikel 8 het vierde lid, een voldoende basis bevatten met betrekking tot de verwachtingen in verband met medewerking en dit zowel ten opzichte van autochtone als van allochtonen werkzoekende. De SERV en de commissie Diversiteit vragen dan ook dat artikel 6 wordt geschrapt.

3.2. Oudkomers in inwerkingtrajecten

In het ontwerpdecreet tot wijzing van het decreet op de inburgering zijn oudkomers opgenomen als prioritair rechthebbende op het volgen van een inwerkingsdecreet. In de Memorie van toelichting op het ontwerpdecreet ter wijziging van het decreet op de inwerking wordt het volgende gesteld: "indien de oudkomer nood heeft aan het primaire inburgeringstraject of onderdelen daarvan om zijn kansen op een succesvol (inwerkings)traject te vergroten, kan de trajectbegeleider van de VDAB de betrokken oudkomer doorverwijzen naar het onthaalbureau. VDAB duidt hierbij aan op welke onderdelen van het vormingspakket (maatschappelijke oriëntatie, taallessen Nederlands) de doorverwijzing van toepassing is." De geselecteerde onderdelen van het primaire traject worden beschouwd als een passend aanbod in een VDAB-traject. Indien de persoon deze niet volgt, zal dit worden aanzien als stopzetting of mislukking van een traject en moet de VDAB, conform artikel 8 van het Handvest van de werkzoekende, dit mededelen aan de dienst bevoegd voor de toekenning van de werkloosheidsuitkeringen of leefloon.

Voor de SERV en de commissie Diversiteit is het essentieel dat bij een doorverwijzing naar, en dus ook het opleggen van een verplichting tot het volgen van, onderdelen van het primaire inburgeringstraject de arbeidsmarktintegratie van de oudkomer de leidraad vormt. Het is voor

de SERV en de commissie Diversiteit dan ook cruciaal dat het de VDAB trajectbegeleider toekomt om, in functie van wat de persoon nodig heeft om zijn kansen op de arbeidsmarkt te vergroten, de inhoud van het primaire inburgeringstraject te bepalen. De SERV en de commissie Diversiteit kanten zich uitdrukkelijk tegen elk opgelegd primair traject voor oudkomers dat geen onderdeel vormt van een traject binnen de VDAB.

In de Memorie van toelichting wordt gesteld dat er met de voorstellen tot wijziging in het inburgeringsbeleid en in het inwerkingsbeleid een goede afstemming tussen de doelgroepen van beide decreten wordt gerealiseerd. SERV en de commissie Diversiteit menen echter dat het geen sinecure zal zijn om na te gaan of de allochtone werkzoekende al dan niet kan worden doorverwezen naar een primair inwerkingstraject. Naast het checken van meerdere criteria (aantal maanden ingeschreven in het Rijksregister, geboorteplaats, geboorteplaats ouders, afwezigheid van diploma) dient ook nog te worden bepaald welke het taalniveau is van de persoon. De SERV en de commissie Diversiteit stellen vast dat het in de huidige ontwerpen niet voor de hand ligt om te bepalen of een oudkomer kan worden doorverwezen naar onderdelen van het primaire traject.

3.3. Te onderhandelen met het VDAB beheer

Indien vanuit het beleid geopteerd wordt om in het kader van de inburgering van nieuwkomers en oudkomers bijkomende opdrachten te geven aan de VDAB, bovenop wat reeds in het lopende beheerscontract is voorzien, dan dient dit, conform de afspraken in het beheerscontract, voorwerp uit te maken van een addendum aan het beheerscontract, onderhandeld met de beheerders.